

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЬ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor, Winnipeg, Man., Canada.

City: Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

№ 157 (1053).

СУБОТА, 31. ГРУДНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, DECEMBER 31st, 1927. No. 157 (1053). VOL. IX.

КАНТОН ПЕРЕЙШОВ У РУКИ ІНШОГО РЕАКЦІЙНОГО ГЕНЕРАЛА.

ЛОНДОН, 28. грудня. — Деша до "Дейлі Мейл" з Гонконгу каже, що військо генерала Чан Фак-Веа евакуує Кантон. Згаданий генерал був нещодавно прогнаний з міста комуністами, але опісля знову здобув контроль.

Евакуація відбувається під натиском зближення генерала Лі Чай-Сума, якого військо знаходиться недалеко від Кантону. Це військо більш уміркованих націоналістів і сподіються, що переїдуть з одних рук у другі відбудеться в мирний спосіб.

КАНТОН, 29. грудня. — Військо генерала Лі Чай-Сума прибуло сьогодні до Кантону й перебрало контроль від генерала Лі Фук-Ляма без інциденту.

Військо ген. Лі Чай-Сума, яке контролювало Кантон до перевороту на 17 листопада, патрулює тепер ціле місто.

Військо Лі Фук-Ляма відступило на острів Гонан, що лежить на ріці проти Кантону.

КАНТОН, 28. грудня. — Китайська контр-революційна влада, що контролює тепер місто, доручила закордонним консулатам, ноти, в якій каже, що Росіяни є винні за недавній комуністичний переворот у Кантоні. Влада каже, що захоплені нею документи й річчя в радянським консуляті ніби потверджують це.

Наслідком таких "ревеляцій", радянський генеральний консул у Кантоні, замість бути звільненим сьогодні, як планувало, буде задержаний до часу, поки не будуть перекладені захоплені документи.

Нота була видана як відповідь на заяву Юрія Чиріна, радянського комісара закордонних справ, що радянський уряд не був замішаний у ніякій змові на повалення кантонського уряду.

МАЙНЕРСЬКА ЮНІЯ В СКОТЛАНДІ В РУКАХ КОМУНІСТІВ.

ЛОНДОН, 27. грудня. — Комуністи в Шотландії відносять успіхи у виборах урядників Шотландської Майнерської Юнії. У двох найбільших майнерських повітах, Ланаркшир і Файф, комуністи віднесли повну перемогу, вибравши всіх своїх урядників.

Посол Роберт Смайлі, старий реакційний юнійний урядник, був побитий на уряд президента юнії у своїй власній повіті, Ланаркшир, молодим комуністом з іншого повіту.

Внаслідок поразки майнерського страйку минулого року, серед майнерів заходять великі зміни. Більш консервативні члени цілком відпадають з юнії, а радикальніші майнери переходять до комуністів.

ЕКСПЛЮЗІЯ МІНИ УБИЛА 5 РОБІТНИКІВ.

БЕРЛІН, 25. грудня. — Напівши суди з відомлення казнить, що під час експлюзії міни у фабриці Лютгена в Дортмунді лютгох робітників убито і двоє ранено.

Ф. СНОВДЕН ЗРЕЗИГНУВАВ З НЕЗАЛЕЖНОЇ ПАРТІЇ ПРАЦІ.

ЛОНДОН, 29. грудня. — Філіп Сновден, бувший міністер фінансів в уряді Рамсея Макдоналда, зрезигнував з Незалежної Партії Праці, бо вважає, що нема потреби для існування такої партії.

Сновден був членом партії через 34 роки. Він каже, що від коли Партія Праці дозволяє на індивідуальне членство й прийняла дефінітивну соціалістичну основу, вона достаточна сповняє всі цілі, задля яких Незалежна Партія Праці перше існувала.

Сновден далі каже, що кож в країні є настрої, що Незалежна Партія Праці не потрібна. Тому він думає, що було б корисним для Партії Праці й Незалежної Партії Праці злитися свої фонди і взагалі заучити всю роботу.

(Партія Праці у Великій Британії є організована на подібну форму, що Канадська Партія Праці. До неї належать колективно ріжкі робітничі організації партії, між ними й Незалежна Партія Праці, яка вважається соціалістичною.)

ДЕ ВАЛЄРА КАЖЕ, ЩО В ІРЛАНДІ НЕМА НІЯКОЇ СВОБОДИ.

НЬО ЙОРК, 23. грудня. — До Нью Йорку приїхав вчора провідник ірландських республіканців Імон де Валєра. Репортерам часописів він заявив, що прибув сюди, щоб відвідати свою матір і поладити деякі орудки приватного характеру.

Коли його запитали, чи Ірландія тішиться тепер правдивою свободою, він сказав, що в Ірландії нема ніякої свободи. На випадок війни Англія може брати рекрута в Ірландії для оборони своїх інтересів.

На друге питання, чи приїхав він сюди збирати жертви на видавання республіканського часопису, він відповів, що в Ірландії кочне потрібний один великий часопис, який обстоював би свободу Ірландії. Є там кілька малих часописів, однак з ними ніхто не числиться. Проф. де Валєра вертає до Ірландії в половині січня, щоб взяти участь в нарадах ірландського парламенту.

Товариші! Відповідайте на запитання "Українські Робітничі Вісти".

Кук гостро осуджує співробітництво юнійних лідерів з капіталістами

ЛОНДОН, 21. грудня. — Генеральна Рада Трейд-Юнійного Конгресу прийняла запрошення групи могутих британських капіталістів на спільну конференцію "індустріального мира", яка має обговорити, "як капітал і праця можуть кооперуватися, щоб збільшити конкурентну силу британської індустрії на світових ринках". Рішення було ухвалене поміжкою протесту боєвої меншою.

Гостро осуджуючи рішення Генеральної Ради, А. Дж. Кук, секретар британської Майнерської Федерації, заявив:

"Це найбільш серйозне рішення, яке колинебудь зробив британський трейд-юнійний рух. Воно причинить більше до викликання незгоди й роздому, ніж що інше вирішене колинебудь трейд-юнійним рухом. Й левий, що нічого не вийде з цієї конференції, лише розчарування для робітників і зневага для загалу".

"Це безумство", промовив Кук, "для трейд-юнійного кооперувати з роботодавцями, щоб зробити капіталістів щасливими".

Боротьбою за участь в конференції проводили Дж. Г. Томас, консервативний провідник Національної Юнії Залізничників, та Бен Торнер, новий президент Трейд-Юнійного Конгресу.

На конференції буде зареєстровано більше як 5 мільонів капіталу. В делегації роботодавців будуть включені сер Алфред Монд, хемічний магнат; лорд Оберковей, вугільний, залізний, сталевий і корабельно-будівельний магнат; сер Артур Нормен, вугільний і сталевий індустріаліст та інші великі капіталісти.

В додатку до Томаса й Торнера, до робітничої делегації будуть входити: Ернест Бевін, секретар Юнії Транспортних Робітників; А. Пю, який був головою Трейд-Юнійного Конгресу в часі генерального страйку в Англії; Т. Ричардс, В. М. Еткінс і Вільям Торі.

ПРИ ЗУДАРІ КОРАБЛІВ УТОПИЛОСЯ 95 ОСІБ.

МОСКВА, 27. грудня. — Після удару двох турецьких кораблів на Мармурському морі в понеділок втопилося 95 осіб. Зудар наступив під час густої мряки в попутний вітер. Один з кораблів затонув. Сороб осіб виратувано. Капітанів обох кораблів арештовано.

МОСКВА, 27. грудня. — Професор Володимир Бехтерев, славний російський учений, помер у неділю на параліж серця після дуже короткої недуги. Професор Бехтерев був психіатром і заснував "Пантеон Мізків" з метою студіювати жереде таланту й геніяльності великих людей. Його власний мізок піде також до пантеону.

КОМІСІЯ ЗНАЄ, ХТО ПІДРОБЛЯВ ДОКУМЕНТИ.

ВАШІНГТОН, 28. грудня. — Сенатська комісія, що розслідує справу підроблених документів проти Мексика, друкованих у Гростовій пресі, має підозріння на двох людей, що вони підробили деякі, якщо не всі мексиканські державні документи, над котрими ведеться слідство.

Докази проти тих двох людей одержано на тайнім засіданні комісії й вони будуть оголошені публично ввечері після переслухання, що розпочнеться на вівторок 4. січня.

На своїх попередніх засіданнях комісія прийняла резолюцію, що чотири американські сенатори, яким Гростові газети закинули, що вони взяли від мексиканського уряду 1 мільон 215 тисяч доларів за пропаганду в користь Мексика — не є підкупні.

Тимчасим сенатська комісія признала, що друковані в Гростовій пресі "документи" проти Мексика є підроблені.

ТОРГОВЛЯ МІЖ АРГЕНТИНОЮ ТА С.Р.С.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 22. грудня. — Корабель "Крістіан Борг" відплив до Радянського Союзу з товарами, закупленими місцевому радянською торговельною делегацією. Це третій корабель, що відплив цього місяця до С.Р.С. з товарами, які вартують разом 4 мільйони доларів.

Два кораблі відплили з Ріо де ля Плата й один з Чіле. Цей останній відбуду першу безпосередню подорож з товарами між Чіле а Радянським Союзом.

ПОБИТО ПОЛЬСЬКОГО ПОСЛА НАРОЦЬКОГО.

ВАРШАВА, 26. грудня. — Три невідомі чоловіки побили вчора тяжко Адольфа Нароцького, визначного члена опозиції й редактора "Національного Демократа", і він лежить у шпиталі.

Нанасники претендували, що ділають на приказ поліції. Вони взяли Нароцького на автомобіль і повезли в призначене місце та побили палками. Напад викликав у Варшаві велику сензацію.

У ВІННІПЕГУ ЗГИНУЛО 10 ОСІБ ВІД ДЕРЕВНОГО АЛЬКОГОЛЮ.

Минулого вівторка й середі у Вінніпегу померло від деревного алкоголю 9 англійських робітників. Всі вони "забавлялися" у вівторок по полудні в Коронейшен блоку, на розі вулиць Кінг і Пасифік, і там померли двоє англійських робітників (для Кінг і Пасифік), а на горі такі-ж брудні, низькі кімнати, в яких мешкають країні бідаки. Більшість з них ослапили перед смертю. Алькоголь купували легально в аптіці на "Мейн стр." В четвер раїно знайдено в кімнаті готелю "Гренд Юніон" ще одного чоловіка, помершого від деревного алкоголю, і тепер всіх жертв отроєння є

десять. Однак не відомо, чи цей останній померший брав участь у "забаві" в Коронейшен блоку.

Коронейшен блок, це дуже брудний одно-поверховий будинок, у якому на долинах є китайські реставрації (для Кінг і Пасифік), а на горі такі-ж брудні, низькі кімнати, в яких мешкають країні бідаки. Більшість з тих, що померли, мешкали в тім-же блоку.

Лікарі кажуть, що причиною, чому люди купують деревний алькоголь і пють його, є те, що він дуже таній і його без ніякого клопоту можна дістати в аптіці.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ЗАВОДИТЬ СІМГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ.

МОСКВА. — Адміністративні та професійні організації підготувалися до заведення 7-годинного дня праці в цілій низці індустрій. Багато фабрик роблять приготування до заведення 7-годинного дня праці протягом слідуєщих двох-трьох місяців.

В Ленінграді великі текстильні заводи ім. Дзержинського, ремісна фабрика "Скороход" і тютюнова фабрика ім. Урицького заведуть 7-годинний день праці до 1-го квітня. В цілій друкарській індустрії буде заведений 7-годинний день праці з наступного року.

Чимало великих фабрик у Харкові й Одесі вже поробили кроки до заведення коротшого дня праці. В паперових фабриках буде заведений шістьгодинний день праці.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ЗАТЯГНУВ ПОЗИЧКУ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 22. грудня. — Радянський Союз затягнув міжнародну позичку в сумі \$800,000 на закупку льокомотивів і пасажирських вагонів від шведської фірми Браун і Бувері.

Угоді в справі позички заключив Максим Літвінов, заступник народнього комісара закордонних справ С.Р.С., коли був у Женеві на підготовчій конференції розроблення.

Позичку дали англійські, американські та швайцарські банкири.

МОСКВА, 23. грудня. — Газета "Ель Універсаль Графіко" каже, що Мексико зможе сплачувати менше як третину суми закордонних довгів, яка припадає їй сплачувати.

Такі заввагу зробила газета, коментуючи заяву міністерства фінансів, що приходить мексиканського уряду є надто малі, щоб можна було сплачувати рати, припадаючі для закордонних банкірів.

Дж. П. Морган і Ко. є одними з найбільших кредиторів Мексика.

В той час, коли рати за закордонні довги в 1928 році вносили 107 мільйонів пезів (53 мільйони доларів), Мексико правдоподібно не зможе заплачувати більше як 32 мільйони пезів, заявляє газета "Ель Універсаль Графіко".

Ч. ЛІНДБЕРГ ПРИЛЕТІВ ДО ГВАТЕМАЛІ.

МІСТО ГВАТЕМАЛІ, 29. грудня. — Гватемала є першою з центрально-американських республік, до якої завітав американський летун Чарас А. Ліндберг. Він прилетів сюди вчора по полудні, вилетівши з міста Мексика в год. 6:35 раню. На привітання Ліндберга прийшло тисячі людей.

МЕКСИКО НЕ В СИЛІ СПЛАЧУВАТИ ЗАКОРДОННИХ ДОВГІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 23. грудня. — Газета "Ель Універсаль Графіко" каже, що Мексико зможе сплачувати менше як третину суми закордонних довгів, яка припадає їй сплачувати.

Такі заввагу зробила газета, коментуючи заяву міністерства фінансів, що приходить мексиканського уряду є надто малі, щоб можна було сплачувати рати, припадаючі для закордонних банкірів.

Дж. П. Морган і Ко. є одними з найбільших кредиторів Мексика.

В той час, коли рати за закордонні довги в 1928 році вносили 107 мільйонів пезів (53 мільйони доларів), Мексико правдоподібно не зможе заплачувати більше як 32 мільйони пезів, заявляє газета "Ель Універсаль Графіко".

МІСТО МЕКСИКО, 23. грудня. — Газета "Ель Універсаль Графіко" каже, що Мексико зможе сплачувати менше як третину суми закордонних довгів, яка припадає їй сплачувати.

Такі заввагу зробила газета, коментуючи заяву міністерства фінансів, що приходить мексиканського уряду є надто малі, щоб можна було сплачувати рати, припадаючі для закордонних банкірів.

Дж. П. Морган і Ко. є одними з найбільших кредиторів Мексика.

В той час, коли рати за закордонні довги в 1928 році вносили 107 мільйонів пезів (53 мільйони доларів), Мексико правдоподібно не зможе заплачувати більше як 32 мільйони пезів, заявляє газета "Ель Універсаль Графіко".

КІЛЬКІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ВЕЛИКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ МІСТ.

ВАШІНГТОН, 27. грудня. — З чотирох найбільших американських міст Нью Йорк мав на 1. липня ц. р. 5,970,800 населення; Чикаго — 3,102,800; Філадельфія — 2,035,900; Дітройт — 1,334,500.

Число населення в інших великих містах Злучених Держав було на 1. липня таке:

Клівленд — 927,500; Ст. Луїс — 839,200; Балтимор — 819,000; Бостон — 756,100; Пітсбург — 665,500; Сан Франціско — 576,000; Бофало — 550,000; Вашингтон — 540,000.

Милвокі — 536,400.

В повній статистиці зазначено, що населення Лос Енджелесу не було обрховане на 1. липня ц. р., однак з інших жерех відомо, що Лос Енджелес має в себе більше як один мільйон населення.

ДР. ВУ ЗРЕЗИГНУВАВ.

ШАНГАЙ, 29-го грудня. — Др. Ву, міністер закордонних справ уранішнім націоналістичним уряді, і др. Сун Фо, міністер фінансів, зрезигнували зі своїх становищ.

РІЖНІ ВІСТІ

КАЧАЛОВ НАРОДНІМ АРТИСТОМ В С.Р.С.

МОСКВА, 26. грудня. — Валєр Іванович Качалов, один з найбільш талановитих акторів у Радянським Союзі, дістав титул "народнього артиста" республіки.

Качалов має 50 років і від багатьох років грав на сцені Московського Художнього Театру. Він здобув особливу славу в штуках Максима Горького, Ібзена й Чехова.

Титул "народній артист" приносить не лише почесу. Властник цього титулу дістає більшу платню, дім для свого ужитку на ціле життя, пенсію в сумі повної платні на випадок неспособности до праці, а по його смерті дістають пенсію жінка й діти.

124,362 ІМІГРАНТИВ ПРИБУЛО ЗА 8 МІСЯЦІВ.

ОТТАВА, 26. грудня. — Департамент імміграції й колонізації сповіщає, що імміграція до Канади за листопад виносилася 5,094 осіб, з чого 1,816 було Британій, 1,739 зі Злучених Держав і 2,349 з інших країн.

За вісім місяців фискального року, за котрі є вже на руках статистика, імміграція до Канади виносилася 124,362 осіб. У порівнянні з минулим роком, коли прибуло 108,620 іммігрантів, імміграція збільшилася на 14 процент.

ЗАКІНЧИВСЯ ПРОЦЕС ПРОТИ 17 СТУДЕНТІВ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 24. грудня. — У військовим суді закінчився сьогодні процес першої групи з 17 студентів, арештованих за провід у протидивіських розрухах у Трансильванії. Одного студента засуджено на місяць в'язниці. Шістьнадцять інших судили тільки на сварив (немов малих дітей).

НЕ БУДУТЬ СТРІЛЯТИ, АЛЕ ВИШАТИ.

ВАРШАВА, 20. грудня. — Вішання буде тепер одинокою карою смерті в Польщі. Влада не буде уживати більше жовнів до розстрілу людей, засуджених на смерть. Вішання як кару смерті заводять розпорядок президента Моцицького, проголошений в урядовім денніку.

ІТАЛІЯ ХОЧЕ ЗАТЯГНУТИ ВЕЛИКУ ПОЗИЧКУ.

РИМ, 18. грудня. — Тут ходять погоски, що італійський уряд буде добиватися позички в Злучених Державах в сумі 100 мільйонів доларів. Як каже одне з відомлення, італійському амбасадорові у Вашингтоні поручено звернутися за позичкою до американського міністра фінансів.

ПОМЕР САЗАНОВ, БУВШИЙ МІНІСТЕР РОСІЙ.

ПАРІЖ, 26. грудня. — У Ніцці помер сьогодні М. Сазанов, бувший міністер закордонних справ царського уряду в часі, коли вибухла світова війна. Паризькі газети пригадують з цієї нагоди, що Раймонд Пуанкаре, теперішній французький прем'єр, їздив до Росії в літі 1914 року власне на запрошення Сазанова.